

Az információs szolgáltatások automatizálása című konferencia Bulgáriában

1984. október 3–5. között a bulgáriai Kazanlik városában tartották *Az információs szolgáltatások automatizálása* című konferenciát, amelyről korábban a *Tudományos és Műszaki Tájékoztató* 1984. 1–2. és 6–7. számaiban adtunk előzetes tájékoztatást. A konferencia jellegét tekintve bolgár nemzeti konferencia volt, nemzetközi részvétellel, második rendezvénye volt a két éve Blagojevgrádban kezdődött konferencia-sorozatnak. A konferencia munkanyelvei a bolgár, az orosz és az angol voltak, bolgár–orosz szinkrontolmácsolással.

A konferenciát a következő szervek és intézmények szervezték: Bulgária részéről a Tudományos és Műszaki Fejlesztési Állami Bizottság (GKNTP), a Központi Tudományos és Műszaki Információs Intézet (CINTI), az Állami Tervbizottság, a V. I. Lenin Műszaki Egyetem és a Műszaki–Tudományos Szövetségek Központi Tanácsa, a Szovjetunióból az Össz-szövetségi Tudományos és Műszaki Információs Intézet (VINITI) és az Alkalmazott Automatizálási Rendszerek Össz-szövetségi Kutatóintézete (VNIIPAS), a nemzetközi szervezetek közül pedig a Nemzetközi Tudományos és Műszaki Információs Központ (NTMIK), az Egységes Társadalmi Információs Rendszer Bizottsága és az Interprogramma Bolgár–Szovjet Kutató–Tervező Intézet.

A konferenciának 416 résztvevője volt, ebből 44 külföldi, a következő országokból, illetve nemzetközi szervezetektől: Szovjetunió, NDK, Lengyelország, Magyarország, Csehszlovákia, Románia, Jugoszlávia, Kuba, Nagy-Britannia, NSzK, Spanyolország, Görögország, NTMIK, Unesco, Nemzetközi Atomenergia Ügynökség INIS szekciója.

A magyar delegációnak öt tagja volt: *Kotroczó Zoltán* (IPIK), *Nagy Péter* (IPIK), *Ónody György* (ÉTK), *Szilágyi Zoltán* (ÉTK) és *Válas György* (OMIKK).

A konferencián 121 előadás hangzott el, ezek közül 7 a megnyitó plenáris ülésen, a többi pedig három – egymással párhuzamos – szekcióban.

Az előadások egy részének (68 előadásnak) a teljes szövegét kiadta a szervező bizottság mikrofilmlapon. (Ennek egy példányát az Országos Műszaki Könyvtár MC 85 338 számon állományba vette.) Az előadások jegyzékét a függelék tartalmazza.

A szekciók a következők voltak:

1. szekció: Bibliográfiai-dokumentációs, faktografikus és könyvtári automatizált információs rendszerek felállítása és fejlesztése. (38 előadás, elnök: *Ž. Železov*, Bulgária.)

2. szekció: Automatizált információs rendszerek szoftverje és hardverje. Adatátviteli hálózatok. (34 előadás, elnök: *V. Volkov*, Szovjetunió.)

3. szekció: A működő automatizált információs rendszerek elemzése, szolgáltatás a felhasználóknak. (42 előadás, elnök: *T. Todorov*, Bulgária.)

A záró plenáris ülésen a szekcióelnökök röviden ismertették a szekciók munkáját, de nem olyan alaposan, hogy azt rapporteur-beszámolóknak lehetne tekinteni.

A konferencián elhangzott előadások és az utánuk lezajlott diszkussziók jó lehetőséget adtak annak felmérésére, hogy a terítékre került kérdésekben Magyarország milyen helyet foglal el a többi szocialista országhoz képest.

- Szilárdan tartjuk vezető helyünket az online információkeresésen alapuló *üzemszerű* információszolgáltatásban. Csehszlovákiából, a Szovjetunióból és Bulgáriából is sok adatbázisban végeznek keresést, de üzemszerű szolgáltatást csak a saját gépeiken futtatott néhány adatbázisból folytatnak, a távadatátviteli vonalakon elérhető sokkal nagyobb számú, külső adatbázisból nem.

- A nyugat felé irányuló távadatátvitel terén sokkal jobban állunk, mint a többi szocialista ország. Egyedül hazánkban van erre a célra a nemzetközi hálózatokhoz kapcsolódó nyilvános adatátviteli hálózat, a többi szocialista országban legfeljebb egy-egy bérelt vonal (a Szovjetunióban, Csehszlovákiában és Bulgáriában). Ez a mi 1980–81. évi helyzetünknek megfelelő állapot.

- A többi szocialista ország felé kapcsolódó távadatátviteli vonalak terén jelentős a lemaradásunk, üzemszerűen működő vonalunk nincs, csak a más felhasználók számára nem használható VEIKI-VNIIPAS kísérleti vonal. Ugyanakkor a Moszkva–Szófia, Moszkva–Prága, Moszkva–Havanna vonalak üzemszerűen működnek.

- Saját adatbázisok felállítása terén súlyos a lemaradásunk. Az NTMIK, a VINITI (Szovjetunió), az UVTEI (Csehszlovákia) és a CINTI (Bulgária) üzemszerűen működtet saját adatbázisokat, több más helyen is előrehaladott állapotban van ilyenek kiépítése. Hazánkban viszont csak néhány – részben korlátozott körben használt – saját építésű adatbázis van.

- Nagyon lemaradtunk az automatizált rendszerek terén is. Több szocialista országban már működnek részrendszerek, vagy majdnem készek az előkészítő munkák, konkrét határidőkkel.

Függelék

A konferencián elhangzott előadások*

- + Az előadás szövege mikrofilmlapon *bolgáru* olvasható.
 ++ Az előadás szövege mikrofilmlapon *oroszu* olvasható.
 +++ Az előadás szövege mikrofilmlapon *angolul* olvasható.

- 1.++ ABARŰS, P.—BRONŰKAJTIS (LitNIINTI, Szovjetunió): Számítógépes állománygyarapítási módszerek.
2. ALFEROVA, E.—ZAHARKIN, V.—FLORENCEV, S. (NTMIK): Kiadvány-előállítás DIALOG—2 programcsomaggal.
3. ANGELOVA, D.—TODOROV, T.—PENŰEV, D. (CINTI, Bulgária): A távadatvitellel elérhető adatbázisok felhasználása.
- 4.++ APOSTOLOV, N.—KASABOVA, L.—PEJŰEVA, Ű. (Bulgária): A mezőgazdasági és élelmiszeripari felhasználók számára végzett automatizált információszolgáltatás tapasztalatai az új gazdasági mechanizmus viszonyai között.
5. ARNAUDOV, D. (Bulgária): Nagy számítógépes információkereső rendszerek létrehozásának általános problémái.
- 6.+ ARNAUDOV, D.—POPOVA, K.—KOLEVA, R. (Bulgária): Lehetőségek a számítógépes információkereső rendszerek kimenő adatainak szerkesztésére.
- 7.++ ARSENOVA, I.—KOPANAROV, S. (Bulgária): A számítógépes információszolgáltatás fejlesztésének egyes aspektusai.
- 8.++ ATKOŰŰNENE, Z.—BRONŰKAJTIS, R.—ZUŰS, I. (LitNIINTI, Szovjetunió): Racionális problémaorientált adatbázisok létrehozása.
9. BALOŠIN, I.—KUZNECOV, B. (VINITI, Szovjetunió): A számítógépes tudományos—műszaki információszolgáltatás központok hálózatának osztott számítógépes adatbankja.
10. BELL, K. (NDK): A könyvtárgépesítés helyzete és tervei az NDK-ban.
11. BEYER, R.—OŰZOGIN, B.—TENEVA, N.—TIHONOV, M. (NTMIK): Az AIDOS/OS programcsomagra alapozott számítógépes információszolgáltatás mintarendszer tapasztalatai.
- 12.++ BEKISZ, S.—ZAJONCZKOWSKI, Z. (Lengyelország): Az IDOL párbeszédés információkereső rendszer statisztikus és dinamikus elemzése.
13. BIRMAN, N. (VINITI, Szovjetunió): A mikrofilmes információfeldolgozás automatizálása.
- 14.+ BOROVSKI, B.—EGOROV, A.—ROMANSKI, R. (Bulgária): Digitális számítógépes rendszerek hatásfok-indexei mérésének és értékelésének informatikai kérdései és a célprogramok szervezése.
15. BUREŠ, R. (Csehszlovákia): A nemzetközi adatbázisközpontok online elérésének gazdaságossági elemzése.
16. VALLNER, U. (EstNIINTI), Szovjetunió): A köztársasági számítógépes tudományos—műszaki információszolgáltatás szoftver-architektúrája.
17. VALLNER, U. (EstNIINTI, Szovjetunió): Programcsomag a külföldi könyvek köztársasági központi katalógusa előállítására.
18. VÁSÁRHELYI P. (Unesco): (cím nélkül).
19. VASIL'EV, S.—LEHOCZKI, L.—OŰZOGIN, B.—FLORENCEV, S. (NTMIK): A CDS/ISIS/IS rendszer sajátosságai és virtuális változata funkcionális lehetőségeinek fejlesztése.
20. VASIL'EVICŰ, A. (NTMIK): Az adatbázis-kiválasztás optimalizálása a bibliográfiai információkeresésben.
21. WOJTALA, R. (Lengyelország): A szakosított tudományos—műszaki információszolgáltatás felhasználóinak végzett információszolgáltatás automatizálása.
22. VOLKOV, V. (VNIIPAS, Szovjetunió): Az információszolgáltatások árelemzésének módszertani kérdései.
- 23.+ VOJNOV, S.—IVANOV, P. (Bulgária): Adatbázis-megosztás nem egynemű heterogén számítógépes-hálózatban.
24. GABROVSKA, S.—DAKOVSKI, L. (Bulgária): Az online adatbázisokból végzett információszolgáltatás hatékonysági kérdései.
25. GAZDOV, I. (CINTI, Bulgária): A tartalmi kivonatok szövege komprimálására használt lemmatizációs algoritmusú módszer tökéletesítése.
26. GAZDOV, I. (CINTI, Bulgária): Az automatikus grammatikai osztályozás alkalmazása az automatizált szintaktikai elemzési módszerek kidolgozásában.
- 27.+ GANEVA, N.—DIMITROVA, K. (Bulgária): Az INSPEC számítógépes információszolgáltatás felhasználása a V. I. Lenin Műszaki Egyetem periodika-gyűjteményének gyarapításában.
- 28.+ GANOV, J.—GOŰEVA, C.—MINDOV, I. (Bulgária): Információszolgáltatás számítógépes-hálózatban — az adatállomány-átadás protokollja.
- 29.+ GEORGIEVA, M.—IVANOVA, N.—GENOVA, E. (Bulgária): Mágnesszalagokon alapuló kísérleti információszolgáltatás a szelektív információterjesztés módszerével a kémia és a vegyipar területén.
30. GERMANOV, A.—STARIKOVA, L. (Bulgária): Számítógépes információszolgáltatás alkalmazásának lehetőségei és távlatai a Bányászati és Földtani Műszaki Egyetemen.
31. GORNOSTAEV, Ű.—SLADKOV, A.—SUMAROKOV, L.—ŰERNYŠEV, Ű. (NTMIK): A KGST-tagországok berendezés-ellátottságával kapcsolatos faktografikus információk cseréje.
32. GORNOSTAEV, Ű.—FLORENCEV, S.—ŠAPKIN, A. (NTMIK): Adatbázis-központok szervezése és ellátottságuk az NTMIR-hálózatban.
- 33.+ GOŰEVA, C.—MOMŰEVA, M.—SPASOVA, D. (Bulgária): Az adatátvitel vezérlőrendszere számítógépes-hálózatban.
34. GÁLÁBOVA, S. (CINTI, Bulgária): A számítógépes szolgáltatások szabványai.
35. DAMÁNOVA, M. (Bulgária): Számítógépes bibliográfiai és faktografikus rendszer az élelmiszeripari gépekről. Az információszolgáltatás folyamatok és az információszolgáltatás technológiája.
- 36.+ DENEVA, L.—GEORGIEVA, P.—DIMITROVA, S. (Bulgária): A számítógépes információszolgáltatás alapuló gépipari komplex informatikai szolgáltatás tökéletesítése.

* A szerzők nevét csak cirill betűs ábrírásban, illetve a szervezők által ebből latin betűkre fonetikusán ábrírva közölték. Így a latin betűs szerzőnevekben elkerülhetetlenül pontatlanságok fordulnak elő.

- 37.+ DENČEV, S.—ANDREEVA, T. (Bulgária): A bekapcsolódást ellenőrző és a felhasználókat azonosító alrendszer adatbázisokhoz. Szoftver-eszközök.
- 38.+ DENČEV, S.—HRISTOZOV, D.—KARAG'OV, B. (Bulgária): Az ipari kísérletek informatikai kiszolgálására szolgáló szakosított adatbázis szoftverje.
- 39.+ DIKOVA, N. (Bulgária): A nemzeti ágazati tudományos—műszaki információs rendszerek kompatibilitása az NTMIR ágazati alrendszerei keretében.
- 40.+ DIKOVA, N.—HLEBAROVA, N. (Bulgária): A vezetési döntéseket segítő információs szolgáltatás automatizálása.
- 41.+ DIMITROV, S.—DIMITROVA, B.—STOJNOJ, Č. (Bulgária): A szabványosítás helyzete a számítógép-hálózatok terén és az egységes társadalmi információs rendszer hálózatának tervezési problémái.
- 42.+ DIMITROVA, K. (CINTI, Bulgária), BIRMAN, N. (VINITI, Szovjetunió): Egy módszer a számítógépes információs rendszerekben feldolgozandó legfontosabb tudományos—műszaki folyóiratok meghatározására.
- 43.+ DIMITROVA, S.—GEORGIEVA, P.—ANDREEVA, T. (Bulgária): Számítógépes rendszer a gépgyártás komplex ágazati regiszterének szervezésére és bevezetésére mint az információs szolgáltatás minőségi javításának hatékony eszköze.
- 44.+ DIMITROVA, K.—STOJKOVA, L. (Bulgária): A különböző keresési stratégiák vizsgálata a VINITI „Ipari robotok és manipulátorok” számítógépes információs rendszerében.
- 45.+ DRAGANOVA, M.—HINOVA, T.—BAŠIKAROVA, A. (Bulgária): Számítógépes információkereső rendszer létrehozása kémiai-gyógyszeripari információkból.
46. EGOROVA, L.—ŽIÁNOV, N.—ZAKS, A.—LOVCOV, A. (NTMIK): A TK NSIR adatbázis problémaorientált halmazainak statisztikai elemzése.
47. ETVERK, T. (EstNIINTI, Szovjetunió): Számítógépes információfeldolgozó rendszerek tervezésének technikai megközelítése.
- 48.+ ZIDEK, P.—BUDIL, J.—MUCHOVA, R. (UVTEI, Csehszlovákia): Az adatbázisok online felhasználóinak segítése és oktatása az UVTEI—UTZ-ben.
49. SIMMLER, O. (Ausztria): Nemzetközi információcsere Ausztriában.
- 50.+ ZUŰS, I.—RADŽAVIČENE, S.—RANNAP, E. (LitNIINTI, Szovjetunió): Adatbankok létrehozása komplex célprogramok információellátására.
- 51.+ IVANOV, P.—DENČEV, C.—DRAGANOVA, M.—NESIMOV, J.—HINOVA, T. (Bulgária): Számítógépes információkereső rendszer a vegyipar szabadalmi információkkal való ellátására.
- 52.+ IVANOVA, N. (CINTI, Bulgária): Információs szolgáltatási lehetőségek a BNK felhasználóinak a VINITI számítógépes tudományos—műszaki információs rendszere alapján.
- 53.+ IKONOMOVA, M.—ANDREEVA, T.—IVANOV, P. (Bulgária): Faktografikus típusú számítógépes információs rendszer relációs adatbázisokra alapozva, részben vagy egészen invertált adatállományokkal és annak alkalmazása az anyagok minősítésére és optimális kiválasztására szolgáló interaktív szakértői rendszer létrehozására.
- 54.+ ILIEV, G. (Bulgária): Integrált rendszer mutatók készítésére fényszedőn.
- 55.+ JORDANOVA, N. (Bulgária): Számítógépes rendszer közgazdasági információk feldolgozására az építőipari kerámiákat és effektív anyagokat gyártó iparban.
- 56.+ KALOUSEK, J.—VLASAK, R. (UVTEI, Csehszlovákia): A számítógépes tudományos—műszaki információs rendszerek fejlődésének egyes aspektusai a NTMIR-rel való kapcsolat figyelembevételével az 1985 utáni időszakban.
- 57.+ KARAG'OV, V.—HRISTOZOV, D.—DENCEV, S. (Bulgária): Személyi számítógépen alapuló automatizált információkereső rendszer tervezőmérnököknek.
- 58.+ KARAMITEVA, L. (CINTI, Bulgária): A számítógépes tudományos—műszaki információs rendszereken alapuló információ, információs szolgáltatások és termékek ára.
- 59.+ KEŠNEROVA, I.—BABKA, M. (UVTEI, Csehszlovákia): A csehszlovák információ-automatizálási központ tapasztalatai a felhasználókkal való munkában.
- 60.+ KIRACOV, P. (Bulgária): A bolgár nemzeti tudományos—műszaki információs rendszer fejlesztése és tökéletesítése mint a nemzetközi számítógépes tudományos—műszaki információcserében való aktív részvétel előfeltétele.
61. KIROVA, M. (Bulgária): A „KOROZINFORM” dezkriptoros információkereső rendszer — az első lépés a számítógépes információkereső rendszerekhez.
62. KIROVA, M. (CINTI, Bulgária): A külső adatbázisok felhasználása a bolgár szakembereknek nyújtott információszolgáltatásban a biológiai tudományok terén.
63. KOVALEV, Ű.—CŰPA, O. (BeINIINTI, Szovjetunió): Az adatbázis-építés szervezése és technikája.
- 64.+ KOVÁCS Á. (IPIK, Magyarország), DENČEV, S.—IVANOV, P.—ANDREEVA, T.—IKONOMOVA, M. (Bulgária): Tudományos—műszaki információs adatbázisok felállítása, fejlesztése és alkalmazása az IPIK-ben (MNK) és az „INFORMA” Gépipari Információs Központban (Bulgária).
- 65.+ KRALEVA, I. (BKP KB, Bulgária): Az információs szolgáltatás technikája társadalmi közegben.
66. KRAČUNOVA, V.—BLAGOEVA, D. (Bulgária): DORIS — párbeszédre orientált relatív információs rendszer. Lehetőségek, szerkezet, megvalósítás.
67. LUCKIJ, G. (Szovjetunió): A SUDB Fobrin és Kvant—M alapú információs-irányító rendszerek hatékonyságának növelése.
68. MANOLOVA, P.—HALTAKOVA, M.—ILIEVA, C.—SMILENOVA, P.—KALIHINA, R. (NIHFI, Bulgária): Gyógyszeripari információs adattállományok modelljei számítógépes információs rendszerekben.
- 69.+ MATEEVA, V.—JOVČEV, G. (Bulgária): A távközlési ágazat számítógépes faktografikus rendszerének létrehozásával kapcsolatos problémák.
- 70.+ MINDOV, J.—GANOV, J. (Bulgária): Az CM—4 mini-számítógép hálózati szoftverjének általános szerkezete.
- 71.+ MINČEVA, C. (Bulgária): A mágnesszalag-cfmkézessel történő információvédelem egyes rendszerprogramozási lehetőségei.
- 72.+ MITEV, M. (Bulgária): Programrendszer információs szerkezetek fizikai elosztására és allokálására.

73. MITEVA, I. (CINTI, Bulgária): A párbeszédés keresés művészete és az informatikai szakember szerepe.
74. MITEVA, I. (CINTI, Bulgária): Közvetlen távközlési hozzáférés a bécsi Nemzetközi Atomenergia Ügynökség adatbázisaihoz és azok felhasználása a BNK INIS-felhasználói által.
75. MIHAJLOV, A.—DUGANOVA, I.—LEONTIEVA, T. (Szovjetunió): A tudományos—műszaki információs adatbázisok központi rendszere kidolgozásának és üzemeltetésének tapasztalatai távadatátviteli üzemmódban.
- 76.+ TASEV, A. G.—ARNAUDOV, D. D.—NAJDENOV, N. V. (Bulgária): A távadatfeldolgozási üzemmódban működő számítógépes információkereső rendszer működési alapelvei.
- 77.+++ NAPIÓRKOWSKA, G. (CINTE, Lengyelország): Az innovációs információs rendszer decentralizált adatbázis-modellje.
- 78.+ PANOVA, D. (Bulgária): A CINTI számítógépes információs rendszerén alapuló információszolgáltatás a V. I. Lenin Műszaki Egyetemen.
- 79.++ PEKUT, C. (Lengyelország): A SABI/OZ könyvtárkatalógus-rendszer.
80. PETROVA, M. (Bulgária): A társadalomtudományi információkereső rendszerek egyes kérdései.
81. PLOTNIKOV, Ű. (IIASA): Számítógépes távadatátvitel az IIASA-nál és felhasználása a tudományos együttműködésben.
82. PODVIN, V. (NTMIK): A felhasználói szolgáltatások tökéletesítése és fejlesztése a NTMIR-hálózatban.
- 83.++ RADA, V. (CTK, Csehszlovákia): A Központi Műszaki Könyvtár számítógépes információs rendszerének helyzete és fejlesztési kilitásai.
- 84.+ SIDEROVA, L.—DIKOVA, N. (Bulgária): Az élenjáró tapasztalatok gyűjtésének és terjesztésének számítógépes rendszere.
85. SOROKIN, A. (IAEA INIS): Az INIS helyzete és fejlesztési irányai.
- 86.+ STAJKOVA, D.—KOVACEVA, S.—KADIJSKA, N. (Bulgária): A számítógépes hálózati protokollok különböző hierarchia-szintjén elhelyezkedő felhasználók közötti kapcsolat megteremtésének rendszere.
- 87.+ STOJNOJ, Č.—MOMČEVA, M.—STAJKOVA, D.—GEORGIEVA, L. (Bulgária): Az abnormalis helyzetek feldolgozása és a hibavédelem a számítógép-hálózat információátadási protokollja programjában.
- 88.++ STOANOVA, N. (CINTI, Bulgária): Mini- és mikroszámítógépek a számítógépes tudományos—műszaki információs rendszerekben.
89. STOANOVA, S.—TODOROV, T. (CINTI, Bulgária): A CINTI-ben feldolgozott és távadatátvitellel elért, az alaptudományokat szolgáló adatbázisok elemzése.
90. TALAS, Ű.—TOLBAST, S. (EstNIINTI, Szovjetunió): Az USS programcsomagra alapozott szelektív információterjesztés gépi reprezentációjának alapelvei.
- 91.+++ TEODORESCU, B. V. (INID, Románia): A dokumentációs adatbázisok nemzeti szövetségi hálózata architektúrájának vázlatja.
- 92.+ TERZIEV, A. (Bulgária): A DAKOMIS—SUBD programrendszer — információrendszer-generátor a nem-programozóknak, az elektronikus postának.
93. TODOROV, T. (CINTI, Bulgária): Az adatbázisok távadatátvitellel való elérésének illetve saját számítógépen történő feldolgozásának összehasonlító elemzése.
94. TODOROV, T.—GEORČEVA, K. (CINTI, Bulgária): A HORIZONT számítógépes információs rendszer téma-lefedésének és forrásdokumentumainak elemzése.
95. TODOROV, T. (CINTI, Bulgária), NISIMOV, N.—SAVOVA, E. (NIHFI, Bulgária): A tudományos—műszaki és szabadalmi információk számítógépes adatbázisai a kémia és vegyipar területén: helyzetük, tendenciák, elérésük.
96. TODOROV, T.—PENČEV, D. (CINTI, Bulgária): Az adatbázisok helyzete és fejlődési tendenciái.
97. TODOROV, T.—HRISTOVA, M. (CINTI, Bulgária): A bibliográfiai adatbázisok és nyomtatott kiadványaik.
- 98.+ TONEVA, N.—HAZĀRBASANOVA, B.—KOLEVA, L. (Bulgária): A műszerek és automatizálási eszközök faktografikus alrendszere.
- 99.+ TOROMANOVA, M.—GANOV, J.—ATANASOV, N. (Bulgária): A LAPB eljárás megvalósítása mikroprocesszoros hálózati adapterének szoftverje.
- 100.++ TRIČKOV, V.—STOANOVA, N. (CINTI, Bulgária): Számítógép-hálózatok és alkalmazásuk a számítógépes tudományos—műszaki információs rendszerek fejlesztésére.
101. TRIČKOV, V.—ĀNČEV, Ā.—TODOROV, T. (CINTI, Bulgária): A számítógépes információs rendszerek információszolgáltatásainak és termékeinek árkérdései.
- 102.+++ TURYNÁ, I. (CINTE, Lengyelország): A SYNABA információs rendszer decentralizált adatbázis-modellje a lengyel gazdasági reform körülményei között.
103. UBIN, I. (VCP, Szovjetunió), GAZDOV, I. (CINTI, Bulgária): A CINTI (Bulgária) részvétele az automatizált számítástechnikai szótárnak a VCP (Össz-szövetségi Fordítási Központ, Szovjetunió) általi kidolgozásában.
- 104.+ UGĀRČINSKI, B. (Bulgária): Dokumentális és faktografikus tudományos—műszaki információs rendszerek és felhasználásuk a gépipari számítógépes szakértői rendszerek létrehozásában.
105. FERNANDEZ, T.—SANCHO, R. (Spanyolország): Számítógépes tudományos—műszaki szelektív információterjesztési rendszer.
106. FLORIAN, H. (INID, Románia): Az információforrások országos szintű regisztrálásának automatizálása és az elkészült rekordok számítógépes keresése az Országos Információs és Dokumentációs Intézetben (INID).
107. FOTEV, B. (CINTI, Bulgária): A szakemberek tudományos—műszaki információval való ellátásának néhány új formája az automatizálásnak tevékenységükben való felhasználása körülményei között.
108. FRANSÁZOVA, M. (CINTI, Bulgária): A kohászati szelektív információterjesztési rendszer működésének elemzése.
109. FRANSÁZOVA, M. (CINTI, Bulgária): Információcsere a VINITI és a CINTI között a kohászati területén.
110. FRIESE (IBM, NSzK): Adatbázis-koncepció. Relációs adatbázisok tervezése.
- 111.+++ FURMAN, M.—NOWICZKY, Z. M.—SOLAK, J. J. (CINTE, Lengyelország): SIMIS — mikroszámítógépes információfeldolgozó és -kereső rendszer.

- 112.+ HALADŽOV, R. (CINTI, Bulgária): Időszaki kiadványok gyarapításának számítógépes koordinációs rendszere.
113. HAR'Ū, T.—VALLNER, U. (EstNIINTI, Szovjetunió): Az EstRASNTI párbeszédés elérésének szoftverje.
- 114.+ HRISTOZOV, D.—KARAG'OV, V. (Bulgária): Párbeszédés információs rendszer az élelmiszeripari gépek megbízhatóságának meghatározására.
115. CUPA, O.—IVANOVA, I (BeINIINTI, Szovjetunió): A könyvtári-bibliográfiai folyamatok automatizálása a regionális tudományos—műszaki könyvtárakban.
116. ŠAPKIN, A. (NTMIK): Az adatbázis-feldolgozó központ tevékenysége értékelésének és a felhasználók munkája figyelembevételének kérdései a NTMIR-hálózatban.
- 117.+++ SCHMIDT-REINDI, K. M. (NSZK): Új fejlesztések a tájékoztatás és dokumentáció terén az NSZK-ban.
118. ŠOŠLEKOV, I. (Interprogramma): Információs rendszerek létrehozásának és üzemeltetésének környezeti tényezői.
119. SCHULZE, E.—JENSCHKE, B. (FIZ, NSZK): A Fachinformationszentrum Karlsruhe mint adatbázis-előállító és nemzetközi online központ.
- 120.++ JANČARŽIK, M. (UVTEI, Csehszlovákia): A számítógépes információkereső rendszerek létrehozásának és üzemeltetésének technológiai, technikai és szervezési módszertani ellátottsága a CSSZSZK tudományos—műszaki információs rendszerében.
- 121.++ JASTREBSKI, S.—ROLECZKI, J.—RIBINSKI, H.—STRUK, V.—GETTA, J. (Lengyelország): A DML/ISIS — a CDS/ISIS adatbázisok elérésének eszköze.

Válas György
(OMIKK)

A Szovjetunió országos tudományos—műszaki információs rendszere és hatékonyságának növelése

A Szovjetunió Kommunista Pártja és Minisztertanácsa több határozatot hozott arról, hogy meg kell gyorsítani a népgazdaságban a tudományos—műszaki haladást. Útmutatóként azok a határozatok szolgálnak, amelyek értelmében a munka termelékenységét a tudományos—technikai eredményeknek és az élenjáró tapasztalatoknak a széles körű és gyors gyakorlati bevezetésével kell fokozni. Ezt a célt a hazai és külföldi tudományos és műszaki eredményekről szóló gyors és teljes körű tájékoztatással, vagyis az információs erőforrások aktív felhasználásával lehet elérni.

A tudományos—műszaki információs intézmények fejlődése

A XI. ötéves tervidőszakban a tudományos—műszaki információs intézmények hálózatában mennyiségi és minőségi változások mentek végbe.

1981-ben megalakult a tizenegyedik össz-szövetségi tudományos—műszaki információs intézet, a Berendezések Össz-szövetségi Információs Központja (VCIO = Vsesoŭznij centr informacii po oborudovaniŭ). Feladata a gyártott, gyártani tervezett és a gyártásból kivont berendezések országos nyilvántartása. A VCIO tevékenysége elő fogja segíteni a berendezések minőségének javulását, a tervezési idő csökkenését, az ipari termékek minősítésekor a műszaki szintük értékelését.

Hasonló céllal hozták létre a Szovjet Szabványügyi Hivatal mellett az Anyagok Össz-szövetségi Tudományos

Kutatóintézetét (VNIC MV = Vsesoŭznij naučno-issledovatel'skij centr po materialam i vešestvam), amelynek feladata a gyártott, gyártani tervezett és a gyártásból kivont anyagok országos nyilvántartása.

1982-1983-ban 90 központi ágazati tudományos—műszaki információs intézmény, 14 köztársasági tudományos—műszaki információs intézet, 113 területi információs intézet működött. A vállalatok információs részlegeinek száma 8800 volt, további 3600 vállalatnál dolgozott csak információs feladatokat ellátó munkatárs. Azoknál a vállalatoknál, ahol nincs önálló információs részleg, 5700 könyvtár munkatársai nyújtottak tájékoztatói segítséget. Összesen 15 200 tudományos, tudományos—műszaki és műszaki könyvtár volt.

Folytatódik az automatizált tudományos—műszaki információs rendszerek már meglévő ún. tematikus egyesüléseinek fejlesztése (a gépgyártásban, a kémiában, az építésügyben és a mezőgazdaságban) és újak kialakítása (a bányászat és kohászat, valamint a kőolaj- és gázipar területén). Létrehozásuk és működtetésük során szerzett tapasztalatokat a regionális egyesülések (Baltikum, Kaukázuson-túli terület, Közép-Ázsia és Kazahsztán) kialakításánál használták fel.

A hat tematikus és három regionális egyesülésben 39 központi ágazati és 11 köztársasági információs intézet vesz részt, amelyek munkájukat koordinálva, együttesen végzik az információs szolgálatást. Három központi ágazati információs intézet egyidejűleg két tematikus egyesülésben is részt vesz.